

Kolesarske učne poti po Dravinjski dolini

S kolesom po občinah Poljčane, Makole in Majšperk v Dravinjski dolini

IZVLEČEK

V prispevku so prikazane kolesarske učne poti v treh občinah Dravinjske doline, Majšperk, Makole in Poljčane. V njih je leta 2013 potekal projekt Dediščina Dravinjske doline, katerega sestavni del sta bila obnovitev in dograditev kolesarskih učnih poti. Ob poteh so usmerjevalne tablice ter učne table z oznako naravne in kulturne dediščine. Učne poti se razprostirajo po treh območjih, po dnu Dravinjske doline v vseh treh občinah, v Dravinjskih goricah, kjer poteka Poligonska učna pot, in po Boču, kjer je Formilska učna pot, poimenovana po formilah – kraških pojavih na Boču.

Ključne besede: kolesarska učna pot, Dravinjska dolina, Dravinjske gorice, Haloze, Boč.

ABSTRACT

Educational biking trails across Dravinja Valley

Cycling through the municipalities of Poljčane, Makole and Majšperk in the Dravinja Valley

The article presents educational cycling trails in three municipalities of the Dravinja Valley. In 2013, a project called The Heritage of Dravinja Valley took place in these municipalities. As part of the project, the educational cycling trails were renovated and upgraded. Along the trails we can find signposts and educational boards that indicate points of natural and cultural heritage. The educational trails can be found in three different areas. The first area is the bottom of the Dravinja Valley in all three municipalities, the second are Dravinja Hills with Poligonska učna pot and the third is the Boč area with Formilska učna pot, named after karst phenomena on mountain of Boč.

Keywords: cycling trails, Dravinja Valley, Dravinja Hills, Haloze, Boč.

Slika 2: Rak koščak v potokih Dravinjske doline privablja mnoge kolesarje.

Dravinjska kolesarska pot

Pot po dolini reke Dravinje poteka skozi vse tri občine. V občini Majšperk je trasa kolesarske poti speljana po obstoječih lokalnih cestah, ki so asfaltirane. Pot poteka po površju z blagim naklonom, zato je primerena tudi za manj izkušene kolesarje, predvsem otroke in starejše. V občini Majšperk lahko ob poti opazujemo

različne ekosisteme reke Dravinje – pašnike, travnike, gozdiček; od kulturne dediščine srečamo muzej volne in gobelinov ter grad Hamre. V občini Makole se nadaljnjih 5 km kolesarske poti nadaljuje po ravninskem delu Dravinjske doline mimo dvorca Štatenberg. Zadnji, 9 km dolg del poti, poteka v občini Poljčane. Na tem delu Dravinja velikokrat po-

Slika 3: Poplave reke Dravinje.

plavlja, zato so se na tem območju razvili in ohranili številni vlagoljubni habitati z redkimi rastlinskimi in živalskimi vrstami. Ob poti je tudi opazovalnica za ptice, ki omogoča opazovanje predstavnikov nekaterih redkih ptičjih vrst.

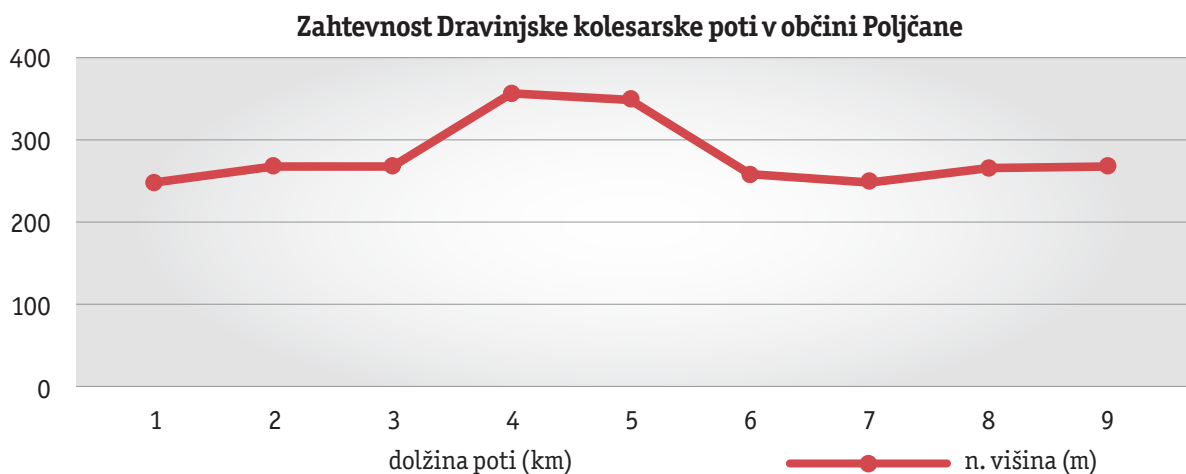
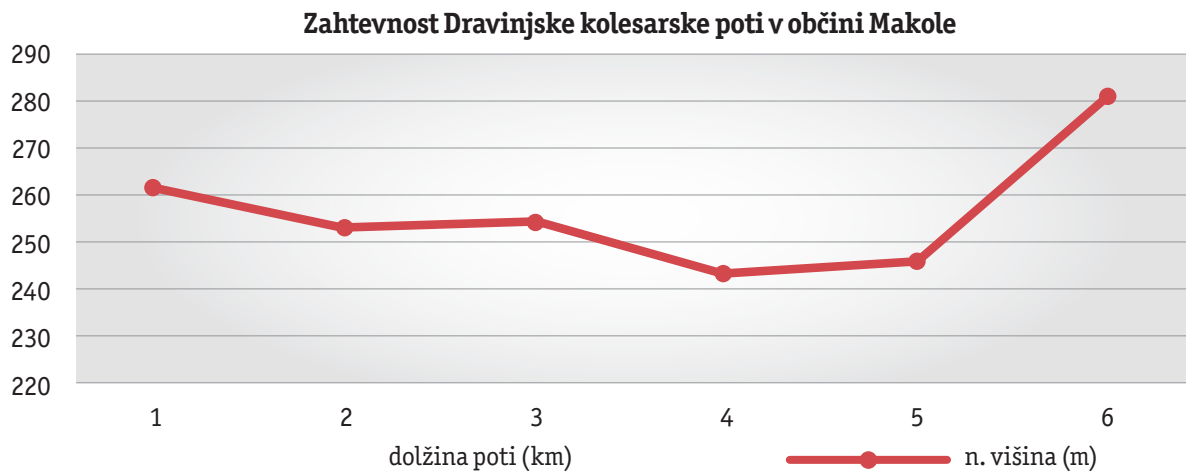
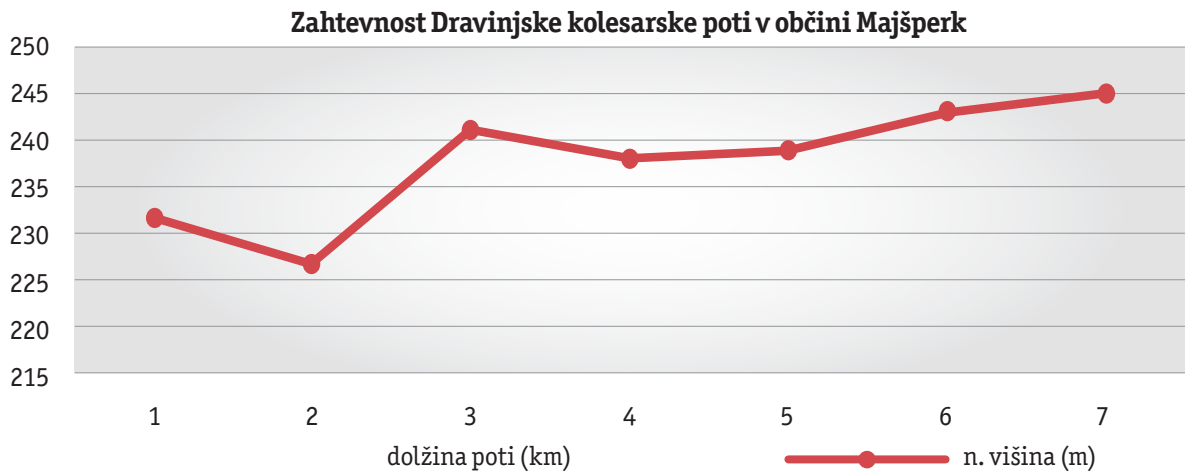
Poligonska kolesarska pot

Trasa Poligonske kolesarske poti poteka po asfaltnih lokalnih cestah z vmesnimi zahtevnejšimi vzponi po razgibanih severnih delih vseh treh občin. Pot je ime dobila po učnem poligonu za samooskrbo Dole, ki je v občini Poljčane. V občini Makole se ob poti lahko ustavimo še ob etnološki učni poti Ložnica–Štatenberg, v občini Majšperk pa pri zgodovinski učni poti Monsberg, speljani ob razvalinah gradu Monsberg iz 14. stoletja. Pot se nadaljuje prek Ptujске Gore, znanega romarskega središča, kjer stoji bazilika Marije zavetnice.

Formilska kolesarska pot

Formilska pot je najzahtevnejša od vseh treh kolesarskih poti, ki potekajo na tem območju. Prečka namreč razgibano površje Haloz in se proti zahodu nadaljuje do Boča, ki ga tudi obkroža. V vasi Naraplje je obnovljen mlin za mletje žita, zraven pa najdemo tudi orientacijsko učno pot. Naprej proti zahodu si v vasi Stoperce lahko ogledamo geografsko učno pot Stoperce, ki obiskovalca seznanja z geografskimi značilnostmi haloške pokrajine. V Stopercih se lahko odločimo za krožni del Formilske kolesarske poti, ki nas popelje mimo cerkvice sv. Ane. Krajši krožni del poti ponuja tudi občina Makole. Ob poti si lahko ogledamo opuščeni premogovnik

Slike 4, 5 in 6: Nezahtevna Dravinjska kolesarska pot v občinah Majšperk, Makole in Poljčane.

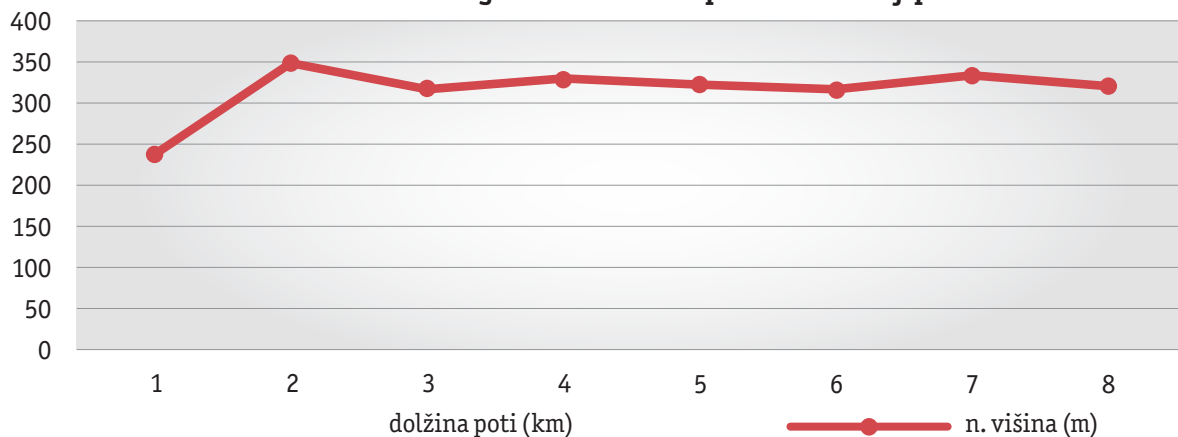
Šega in se sprehodimo po naravoslovno-zgodovinski učni poti sv. Lenarta (Vovk Korže 2019). Formilska kolesarska pot ponuja tudi največ naravne dediščine. Vodi namreč mimo slapu Šošterca, soteske s 50 m globokimi stenami Šoder graben in izvirne vodne kraške jame Belojača. Pot še tretjič ponuja krožno možnost, tokrat okrog Boča. V dolino se spusti prek Formile, suhega kraškega travnika v obliki vrtače, po katerem je dobila ime (Vovk Korže 2017).

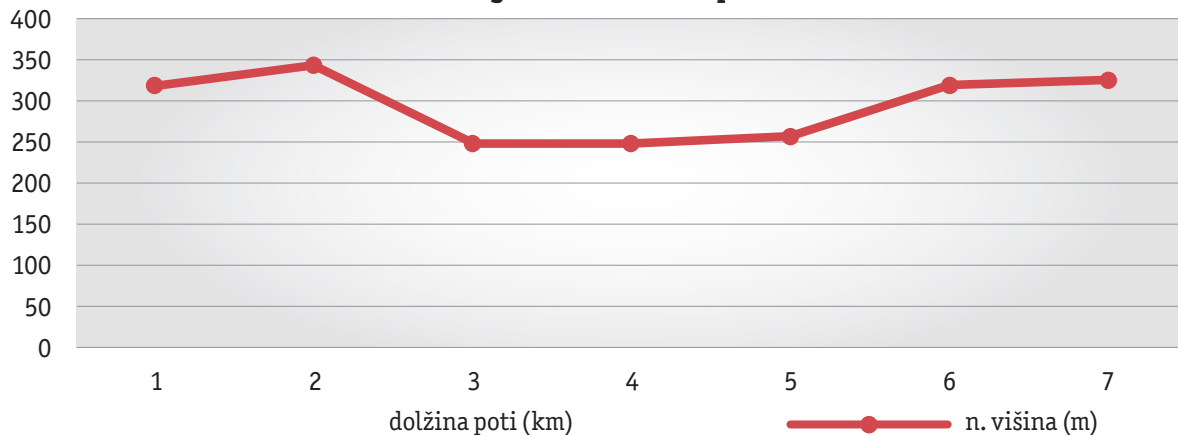
Slika 7: Grad Štatenberg je pomembna kulturna dediščina Dravinjskih goric.

Sliki 8 in 9: Srednje zahtevna Poligonska kolesarska pot v občinah Majšperk in Makole.

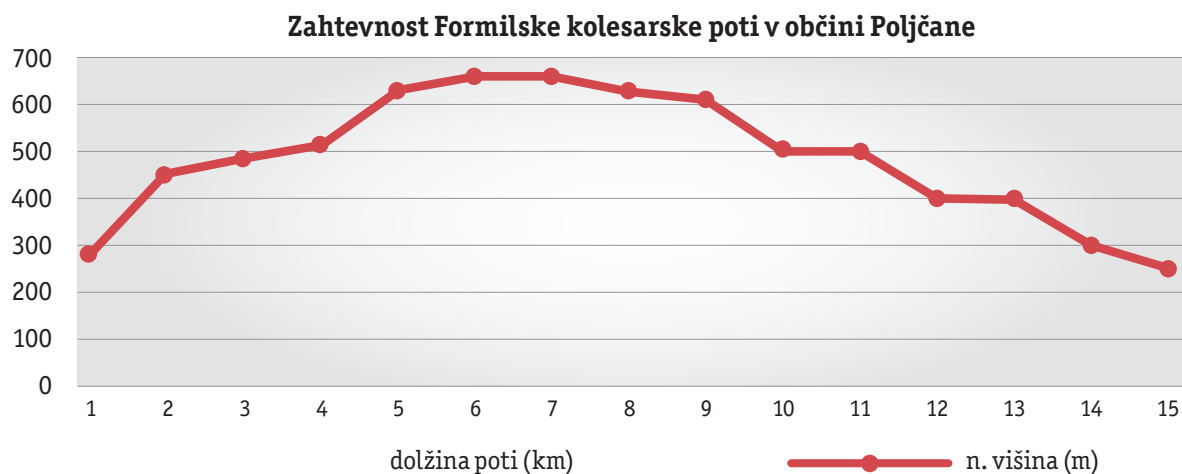
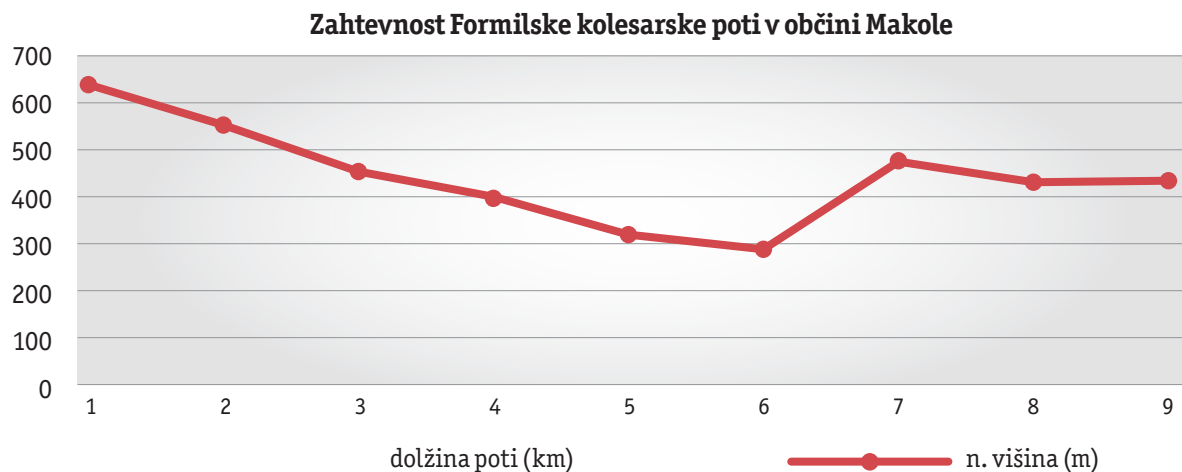
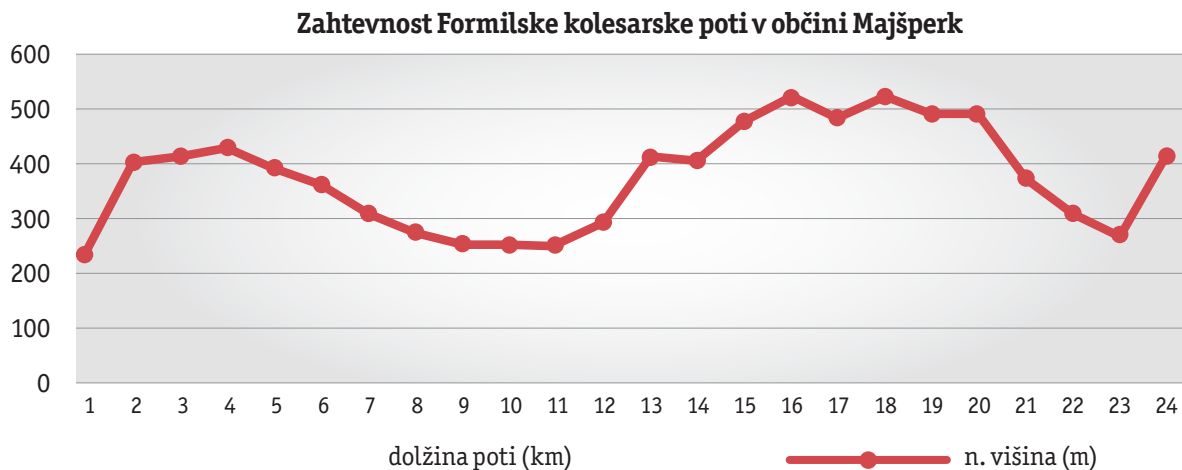
Zahtevnost Poligonske kolesarske poti v občini Majšperk

Zahtevnost Poligonske kolesarske poti v občini Makole

Slike 10, 11 in 12: Zelo zahtevna Formilska kolesarska pot v občinah Majšperk, Makole in Poljčane.

Sklep

Kolesarske učne poti po občinah Majšperk, Makole in Poljčane potekajo po raznoliki pokrajini Dravinjske doline, Haloz, Boča in Dravinjskih gor. Poti ponujajo možnosti za rekreacijo in gibanje v naravi v povezavi z izobraževanjem ter spoznavanjem naravne in kulturne dediščine.

S povezavo kolesarjenja in opazovanjem narave lahko vsak del pokrajine doživimo na edinstven način. Obpote informacijske tablice omogočajo orientacijo po celotnem območju ter lažjo sledljivost bogati naravni in kulturni dediščini.

Slika 13: Grad Monsberg.

Slika 14: Formilska kolesarska pot se začne v Studenicah, znanih po samostanu redovnic dominikank.

Slika 15: Naravoslovna učna pot ob Formilski kolesarski poti v Makolah.

Slika 16: Na rudarjenje v Makolah spominja obnovljen vhod v rudnik Šega, kjer so kopali rjavi premog.

Slika 17: Mlin za žita ob kolesarski učni poti v Narapljah.

Viri in literatura

- Javornik, D., Vovk Korže A. 2013: Identifikacija tras kolesarskih poti – glede na zahtevnost terena, višinske razlike, dolžine poti, vključno s kartografskim gradivom trase kolesarske oziroma pohodne poti na območju občin Makole, Poljčane in Majšperk ter širše Dravinjske regije: strokovna podlaga za projekt Oživitev kulturnih in naravnih potencialov Dravinjske doline: sklop A 1.2. Inštitut za promocijo varstva okolja. Maribor.
- Medmrežje 1: <http://www.dravinjskadolina.com/>, 12. 3. 2021.
- Medmrežje 2: Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04., 12. 3. 2021.
- Vovk Korže, A. 2014a: Poznavanje trajnostnega razvoja na regionalni ravni na primeru Dravinjske doline. Revija za geografijo 9-2.
- Vovk Korže, A. 2014b: Slovenija – učna regija za izkustveno izobraževanje. Vzgoja in izobraževanje: revija za teoretična in praktična vprašanja vzgojno izobraževalnega dela 4, 45- 1/2.
- Vovk Korže, A. 2014c: The Dravinja Valley learning region (Slovenia): integrational experiential education for sustainable development. Newsletter 1.
- Vovk Korže, A. 2016: Dravinjska dolina je učilnica v naravi za geografe. Geografija v šoli 24-2/3.
- Vovk Korže, A. 2017a: Dravinja valley (Slovenia) as real inspirational learning region for adaptation to climate change. International Journal of Youth Economy: An International Journal 1-1. Medmrežje: <http://naturalspublishing.com/files/published/17t1bsk911aad1.pdf>, 15. 3. 2021. DOI: 10.18576/ijye/010103
- Vovk Korže, A. 2017b: Ekosistemske značilnosti Dravinjskih gor. Geografije Podravja. Maribor. DOI: 10.18690/978-961-286-074-5.3.
- Vovk Korže, A. 2018: Geografska lega in naravni potenciali občine Majšperk. Zbornik Občine Majšperk. Majšperk.
- Vovk Korže, A. 2019: Geografski potenciali občine Makole kot osnova kolesarskim potem. Kulturna pokrajina Haloz. Maribor.